

Circulaire

Brussel, 14 september 2017

Kenmerk: NBB_2017_23

uw correspondent:

Nicolas Strypstein
tel. +32 2 221 44 74 – fax +32 2 221 31 04
nicolas.strypstein@nbb.be

Circulaire aan de financiële instellingen over verwervingen, vergrotingen, verkleiningen of overdrachten van gekwalificeerde deelnemingen

Toepassingsveld

- kredietinstellingen naar Belgisch recht
- verzekeringsondernemingen naar Belgisch recht
- herverzekeringsondernemingen naar Belgisch recht
- beursvennootschappen naar Belgisch recht
- financiële holdings naar Belgisch recht
- verzekeringsholdings naar Belgisch recht
- gemengde financiële holdings naar Belgisch recht

(deze instellingen worden hierna gezamenlijk 'financiële instellingen' genoemd).

Samenvatting/Doelstelling

Naast de wettelijke kennisgevingsverplichtingen waaraan de kandidaat-verwervers moeten voldoen, leggen de prudentiële wetten aan de financiële instellingen zelf een aantal verplichtingen op tot occasionele en periodieke kennisgeving aan de toezichthouder.

In aanvulling op de mededeling van de Nationale Bank van België aan de kandidaat-verwervers en de aandeelhouders wordt in deze circulaire aangegeven hoe de financiële instellingen concreet te werk moeten gaan om te voldoen aan deze verplichtingen.

Juridische basis

- *Wet van 13 maart 2016 op het statuut van en het toezicht op de verzekerings- of herverzekeringsondernemingen: artikelen 71 (verzekerings- of herverzekeringsondernemingen) en 443 (verzekeringsholdings en gemengde financiële holdings die deel uitmaken van een verzekeringsgroep); en*
- *Wet van 25 april 2014 op het statuut van en het toezicht op kredietinstellingen en beursvennootschappen: artikelen 53 (kredietinstellingen), 212 (financiële holdings en gemengde financiële holdings die deel uitmaken van een bankgroep) en 517 (beursvennootschappen).*

Structuur

1. *Context en doelstellingen*
2. *Occasionele kennisgevingen*
3. *Jaarlijkse kennisgevingen*
4. *Regels voor het overmaken van de vereiste verklaringen*
5. *Inwerkingtreding*

Geachte mevrouw,
Geachte heer,

Uit prudentieel oogpunt is het van wezenlijk belang dat de personen die het beleid van een financiële instelling kunnen beïnvloeden met hun rechtstreekse of onrechtstreekse deelnemingen in haar kapitaal, blijk geven van welbepaalde kwaliteiten die er borg voor staan dat zij hun invloed zullen aanwenden om te ijveren voor een gezond en voorzichtig beleid van de instelling.

Deze prudentiële vereiste is niet enkel een basisvoorwaarde om een vergunning te verkrijgen, maar blijft ook gehandhaafd in de daaropvolgende fases, waar zij met name terug te vinden is in de vorm van de prudentiële beoordeling die gemaakt moet worden van de kwaliteiten van de natuurlijke en rechtspersonen die besloten hebben om een deelneming te verwerven in het kapitaal van de financiële instelling of om hun deelneming aanzienlijk te vergroten. Deze prudentiële beoordeling moet evenwel zodanig worden verricht dat zij de verwervingen in de financiële sector niet overmatig belemmert.

1. Context en doelstellingen

Na de publicatie op 5 mei 2017 van de gemeenschappelijke richtsnoeren van de Europese toezichthoudende autoriteiten of 'ESA's' (namelijk de Europese Bankautoriteit, de Europese Autoriteit voor Verzekeringen en Bedrijfspensioenen en de Europese Autoriteit voor Effecten en Markten) betreffende de prudentiële beoordeling van de verwervingen en van de vergrotingen van gekwalificeerde deelnemingen in de entiteiten uit de financiële sector¹, heeft de Nationale Bank van België voor de kandidaat-verwervers van een gekwalificeerde deelneming en voor de aandeelhouders op haar website 'mededeling NBB_2017_22 aan de personen die voornemens zijn een gekwalificeerde deelneming in het kapitaal van een financiële instelling te verwerven, te vergroten, te verkleinen of over te dragen, en aan de personen die een gekwalificeerde deelneming bezitten', gepubliceerd, ter vervanging van de voormalige mededeling CBFA_2009_31.

In deze mededeling wordt met name een gedetailleerd overzicht gegeven van de omstandigheden waarin de kandidaat-verwervers of -overdragers verplicht zijn om hun voornemen te melden aan de bevoegde toezichthouder², van de praktische aspecten van de kennisgevingsprocedure en het prudentiëlebeoordelingsproces, en van de procedure die aandeelhouders moeten volgen als er nieuwe elementen opduiken die hun beoordeling kunnen beïnvloeden. Bij deze mededeling zijn met name een aantal kennisgevingsformulieren gevoegd. De kandidaat-verwervers en de aandeelhouders worden nadrukkelijk verzocht deze te gebruiken.

¹ Zie bijlage 8 bij Mededeling NBB_2017_22 aan de personen die voornemens zijn een gekwalificeerde deelneming in het kapitaal van een financiële instelling te verwerven, te vergroten, te verkleinen of over te dragen, en aan de personen die een gekwalificeerde deelneming bezitten, waarin de gemeenschappelijke richtsnoeren van de ESA's volledig zijn overgenomen.

² Namelijk, (i) voor de verzekerings- en herverzekeringsondernemingen naar Belgisch recht, voor de verzekeringsholdings naar Belgisch recht en voor de gemengde financiële holdings die deel uitmaken van een Belgische verzekeringsgroep: de Nationale Bank van België; (ii) voor de kredietinstellingen naar Belgisch recht, voor de financiële holdings naar Belgisch recht en voor de gemengde financiële holdings die deel uitmaken van een Belgische bankgroep: de Europese Centrale Bank (ECB) overeenkomstig de bevoegdheidsverdelingen die zijn vastgelegd in of krachtens de GTM-Verordening inzake het toezicht op de kredietinstellingen; en (iii) voor de beursvennootschappen naar Belgisch recht: de Nationale Bank van België.

Naast de wettelijke kennisgevingsverplichtingen waaraan de kandidaat-verwervers moeten voldoen, leggen de prudentiële wetten aan de financiële instellingen zelf een aantal verplichtingen op tot occasionele en periodieke kennisgeving aan de toezichthouder.

In aanvulling op de voormelde mededeling van de Nationale Bank van België aan de kandidaat-verwervers en de aandeelhouders wordt in deze circulaire aangegeven hoe de financiële instellingen concreet te werk moeten gaan om te voldoen aan deze kennisgevingsverplichtingen.

2. Occasionele kennisgevingen

Krachtens de bovenstaande wettelijke bepalingen moeten financiële instellingen de toezichthouder, zodra zij daarvan kennis hebben, op de hoogte te brengen van de verwervingen of overdrachten van hun aandelen die voor de overnemer of overdrager een stijging boven of daling onder een van de wettelijk vastgestelde kennisgevingsdrempels tot gevolg hebben. Dat is het geval indien de betrokken deelneming:

- ✓ de kenmerken van een gekwalificeerde deelneming krijgt of verliest (namelijk een deelneming die hoger is dan of gelijk is aan 10 % van het kapitaal of de stemrechten, of een deelneming die onder deze drempel ligt maar de aandeelhouder in staat stelt om een invloed van betekenis uit te oefenen op het beleid van de financiële instelling),
- ✓ onder een drempel van 20 %, 30 % of 50 % daalt of een van deze drempels overschrijdt,
- ✓ tot gevolg heeft dat de financiële instelling een dochteronderneming wordt of ophoudt te zijn van de persoon die de verwerving of overdracht verricht.

Er zij opgemerkt dat de kennisgevingsverplichtingen voor de kandidaat-verwervers en de overdragende aandeelhouders, enerzijds, en de financiële instellingen, anderzijds, weliswaar complementair maar geenszins identiek zijn. Zo zijn de kandidaat-verwervers en de overdragende aandeelhouders wettelijk verplicht om, zodra hun besluit tot verwerving of overdracht vaststaat, de toezichthouder hiervan in kennis te stellen alvorens hier werkelijk toe over te gaan, terwijl de financiële instellingen verplicht zijn om de toezichthouder in kennis te stellen van verwervingen of overdrachten van hun aandelen 'zodra zij daarvan kennis hebben'. Naargelang de omstandigheden is het dan ook mogelijk dat een financiële instelling deze kennisgeving moet verrichten vooraleer de verrichting wordt uitgevoerd, met name ingeval de kandidaat-verwerver of overdragende aandeelhouder haar vooraf in kennis stelt van zijn beslissing om de betrokken verrichting uit te voeren.

Daarentegen is het ook mogelijk dat deze kennisgeving pas a posteriori moet worden verricht, indien de financiële instelling pas na de effectieve uitvoering van de verwerving of overdracht van haar aandelen in kennis wordt gesteld van deze verrichting.

Deze kennisgevingen aan de toezichthouder kunnen gebaseerd zijn op informatie die de financiële instelling uit verschillende bronnen heeft verkregen. Zo dient de financiële instelling met name een kennisgeving te richten aan de toezichthouder indien zij overeenkomstig artikel 515 van het Wetboek van Vennootschappen op de hoogte wordt gebracht van een verwerving of overdracht van haar aandelen, of indien zij overdrachten van aandelen op naam of van aandelen van vennoten dient te noteren in het register van de aandelen op naam of in het register van de vennoten. Meer algemeen ontstaat deze verplichting ook indien haar op rechtstreekse of onrechtstreekse wijze geloofwaardige informatie³ wordt medegedeeld, los van enige wettelijke of statutaire verplichting. De toezichthouder raadt de financiële instellingen eveneens aan om na elke gewone of buitengewone algemene aandeelhoudersvergadering na te gaan of uit de lijst van aanwezige aandeelhouders blijkt dat er wijzigingen zijn opgetreden in hun aandeelhoudersstructuur op grond waarvan zij verplicht zijn een occasionele kennisgeving te richten aan de toezichthouder.

³ Onder 'geloofwaardige informatie' wordt informatie verstaan waarvan de financiële instelling redelijkerwijs kan aannemen dat ze correct is.

In dergelijk geval worden de financiële instellingen verzocht om het formulier voor occasionele kennisgeving dat als bijlage 1 bij deze circulaire is gevoegd, in te vullen en in te dienen⁴. Er zij bovendien opgemerkt dat een financiële instelling geenszins is vrijgesteld van haar verplichting om een occasionele kennisgeving te verrichten ingeval de kandidaat-verwerver of de aandeelhouder die besloten heeft om zijn gekwalificeerde deelneming integraal of gedeeltelijk over te dragen, reeds heeft voldaan aan zijn wettelijke verplichting tot voorafgaande kennisgeving aan de toezichthouder.

In aanvulling op de wettelijke verplichting voor de financiële instellingen om een occasionele kennisgeving te verrichten van verwervingen en overdrachten van gekwalificeerde deelnemingen, verzoekt de toezichthouder hen eveneens om hem, in het kader van de permanente dialoog die vereist is voor een optimale uitoefening van haar prudentieel toezicht, steeds terstond in kennis te stellen van verwervingen of overdrachten van hun aandelen die, hoewel zij niet onder de wettelijke verplichting tot occasionele kennisgeving vallen, relevant kunnen zijn voor de prudentiële beoordeling van hun situatie. Dit is meer bepaald het geval indien de financiële instelling weet heeft van een verwerving of overdracht waardoor de verwerver of overdrager een drempel van 5 % heeft overschreden of zal overschrijden zodat hij wettelijk verplicht is om louter ter informatie een kennisgeving te richten aan de toezichthouder (cf. punt 3.c) van mededeling NBB_2017_22 aan de personen die voornemens zijn een gekwalificeerde deelneming in het kapitaal van een financiële instelling te verwerven, te vergroten, te verkleinen of over te dragen, en aan de personen die een gekwalificeerde deelneming bezitten.

3. Jaarlijkse kennisgevingen

Daarnaast schrijven de voormelde wettelijke bepalingen voor dat de financiële instellingen de toezichthouder ten minste eenmaal per jaar de identiteit moeten meedelen van hun aandeelhouders of vennoten die, rechtstreeks of onrechtstreeks, alleen of in onderling overleg handelend, een gekwalificeerde deelneming bezitten in hun kapitaal, alsook welke kapitaalfractie en hoeveel stemrechten zij aldus bezitten.

De financiële instellingen worden verzocht om deze jaarlijkse kennisgeving te verrichten binnen een termijn van een maand na hun gewone algemene vergadering en daarvoor gebruik te maken van alle betrouwbare informatiebronnen waarover zij beschikken, zoals de kennisgevingen van verwervingen of overdrachten die zij overeenkomstig artikel 515 van het Wetboek van Vennootschappen ontvangen, hun register van aandelen op naam of hun register van vennoten, en de aanwezigheidslijst van de aandeelhouders tijdens de laatste gewone algemene vergadering.

Zij worden verzocht om hiervoor het desbetreffende formulier dat als bijlage 2 bij deze circulaire is gevoegd, in te vullen en in te dienen.

4. Regel voor het overmaken van de vereiste verklaringen

Overeenkomstig circulaire NBB_2016_40 van 12 oktober 2016 dienen de financiële instellingen gebruik te maken van het communicatieplatform 'eCorporate' om de vereiste inlichtingen en documenten aan de toezichthouder te bezorgen.

⁴ Indien bij een overdracht of verwerving de aandeelhouder reeds bekend is (bv. bij een intragroepstransactie zonder een echte wijziging in de controle of bij een overdracht van onrechtstreekse deelnemingen zonder wijziging in het percentage dat wordt gehouden op het hogere niveau in de aandeelhoudersstructuur) kan met de toezichthouder worden overeengekomen dat een aantal van de in bijlage 1 gevraagde gegevens niet moeten worden verstrekt. Hiertoe moet voorafgaandelijk contact worden opgenomen met de toezichthouder.

5. Inwerkingtreding

Deze circulaire is van toepassing vanaf 1 oktober 2017 en vervangt circulaire CBFA_2009_32 van 18 november 2009 gericht aan de financiële instellingen met betrekking op de verwervingen, vergrotingen, de verkleiningen of vervreemdingen van gekwalificeerde deelnemingen in hun kapitaal.

Er wordt een kopie van deze circulaire verzonden naar de revisor(en) van uw onderneming of instelling.

Hoogachtend

Jan Smets

- Bijlagen:* - *NBB_2017_23-1* / Wijziging van de staat en de samenstelling van het kapitaal – Occasionele kennisgeving
- *NBB_2017_23-2* / Staat en samenstelling van het kapitaal - Jaarlijkse kennisgeving